

Από το βιβλίο του Ιάκωβου Φιλίππου Φαλμεράιερ «ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ ΤΟΥ ΜΟΡΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΜΕΣΑΙΩΝΑ (ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ)» - Εκδόσεις «Μεγάλη Πορεία», 2014

Αναδημοσίευση στην ιστοσελίδα της ΟΑΚΚΕ –www.oakke.gr- του προλόγου του μεταφραστή Π. Σοφτζόγλου

Δυο λόγια από το μεταφραστή

Με μεγάλη μας χαρά παραδίδουμε στους αναγνώστες το β' τόμο της *Ιστορίας της Χερσονήσου του Μοριά κατά το Μεσαίωνα* του Ιάκωβου Φιλίππου Φαλμεράιερ, ολοκληρώνοντας έτσι ένα αρκετά βαρύ, θα έλεγα, έργο, που αναλάβαμε εδώ και δεκαπέντε, περίπου, χρόνια. Τώρα πια ο κάθε ενδιαφερόμενος θα μπορεί να μορφώσει ο ίδιος προσωπική γνώμη για τις απόψεις του μεγάλου αυτού διανοητή και όχι, όπως συνέβαινε μέχρι τώρα, να στηρίζεται στις απόψεις διάφορων σχολιαστών των απόψεων του Φαλμεράιερ, συνήθως κακόπιστων και σπάνια καλόπιστων.

Ο τόμος αυτός ολοκληρώνει και συμπληρώνει την άποψη του συγγραφέα για την εθνολογική σύνθεση του ελληνικού βασιλείου την εποχή της ίδρυσής του. Με βάση τις απόψεις αυτές, μετά την πρώτη πλημμυρίδα, αυτή των σλαβικών λαών, που είχε κατακλύσει τη νότια (και όχι μόνο) Ελλάδα την εποχή της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, μετά από αιώνες ήρθε μια δεύτερη να ολοκληρώσει τους εποικισμούς: αυτή των Αλβανών.

Η διαφορά με τον α' τόμο είναι η εξής: Ενώ εκεί ο συγγραφέας είχε στηριχτεί κυρίως στη μελέτη και την ανάλυση ιστορικών κειμένων και αναφορών, τώρα πια, επειδή είχε μεσολαβήσει ένα ταξίδι του (και) στη χώρα μας, είχε την ευκαιρία να δει προσωπικά τον τόπο, να μιλήσει ακόμη και με τους απλούς ανθρώπους του λαού και να δει τον τρόπο ζωής και τις απόψεις τους, να περιηγηθεί στα μέρη τα οποία μέχρι τότε διάβαζε μόνο στα βιβλία και να διαπιστώσει αν, π.χ., τα τοπωνύμια ήταν έτσι όπως τα είχε περιγράψει στον α' τόμο ή είχε κάνει λάθος. Τώρα πια δηλαδή είχε μπορέσει να διαμορφώσει προσωπική άποψη για πολλά από τα ζητήματα που έθιγε η μελέτη του και το σύγγραμμά του δεν ήταν απλά μια «ιστορική προσπάθεια», ένα εγχείρημα στην Ιστορία, όπως έγραφε στον υπότιτλο του α' τόμου του, αλλά μια βεβαιότητα. Αυτό άλλωστε φαίνεται και από τη σιγουριά που αποπνέει ο πρόλογός του, όταν αναφέρεται σε μια σειρά τοπωνύμια.

Μπορεί το νεοελληνικό κράτος στη διαδρομή του να θέλησε να εξαλείψει τα πειστήρια μετονομάζοντας τη μισή Ελλάδα σε *Νεοχώρι* και *Δροσοπηγή* ή κάτι ανάλογο ή δίνοντας στους νεότευκτους καποδιστριακούς ή καλλικρατικούς Δήμους βαρύγδουπα αρχαιοελληνικά ονόματα, ωστόσο δεν μπορεί να κρύψει την πραγματικότητα: όσο και αν μετονομάσει τα *Λιόσια* σε *Υλιον*, η αλήθεια είναι ότι αλβανικοί πληθυσμοί είχαν κατακλύσει την Αττική, αλλά και άλλες περιοχές, δίνοντας παράλληλα τις δικές τους ονομασίες στα μέρη που είχαν εγκατασταθεί.

Από την πλευρά μου θα πρότεινα στον αναγνώστη να διαβάσει πρώτα τον πολύ σπουδαίο και διαφωτιστικό πρόλογο του συγγραφέα και μετά το καθαυτό κείμενό του. Νομίζω όμως πως θα συνιστούσε σοβαρή παράλειψη, αν δεν κάνει τον κόπο να διαβάσει και να μελετήσει το *Προσάρτημα του εκδότη*, γραμμένο από τον Ηλία Ζαφειρόπουλο, που, στηριγμένο στην ιστορική ανάλυση και στις διεισδυτικές εισαγωγικές παρατηρήσεις του Φ., δίνει μια συνοπτική, αλλά πειστική εξήγηση για την κακοδαιμονία που κατατρώχει το νεοελληνικό κράτος από την ίδρυσή του ως τα σήμερα.

Στα πρακτικά ζητήματα τώρα. Οι σημειώσεις του συγγραφέα βρίσκονται στο τέλος κάθε σελίδας και σημειώνονται με λατινικούς χαρακτήρες, ενώ του μεταφραστή μετά το τέλος του κειμένου του Φαλμεράιερ και σημειώνονται με αριθμούς. Στο *Προσάρτημα του εκδότη* οι σημειώσεις βρίσκονται στο τέλος κάθε σελίδας και σημειώνονται επίσης με λατινικούς χαρακτήρες.

Θα ήταν σοβαρή παράλειψη αν δεν ανέφερα την ανεκτίμητη βοήθεια που μου προσέφερε η καθηγήτρια των Γερμανικών Δήμητρα Ρηγάτου, που με ανιδιοτέλεια και υπομονή μου έδωσε τα φώτα της σε αρκετά σημεία του κειμένου. Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω όσους μου μετέφρασαν τα γαλλικά, ιταλικά και ισπανικά παραθέματα του συγγραφέα. Για τη μετάφραση των αρχαίων ελληνικών και των λατινικών παραθεμάτων αποκλειστικά υπεύθυνος είναι ο μεταφραστής.

Καλή ανάγνωση!

Αθήνα, Ιούνιος 2014